

บทที่ ๓

การจัดเก็บและการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์รายวันในห้องสมุด

ปัจจุบันนี้โลกเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารแบบใหม่ ๆ ที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร และอุปกรณ์การสอน สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนให้เกิดความคิดริเริ่มได้ง่าย และสามารถจะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงความคิดของคนในสังคมได้รวดเร็วด้วย ^{๑๘๕} หนังสือพิมพ์ในฐานะเป็นสื่อมวลชนอย่างหนึ่งจึงมีอิทธิพลมากต่อสังคม การเมือง วัฒนธรรม ประเพณีและต่อการศึกษา เพราะหนังสือพิมพ์จะรวมเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศทั่วโลก ^{๑๘๖} ห้องสมุดซึ่งบรรณารักษ์มีหน้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับกาให้บริการแก่บุคคลที่มาใช้ประเภทต่าง ๆ กัน จะต้องทำหน้าที่รวบรวมจัดหาข้อมูลต่าง ๆ ที่ให้ความรู้หลายแขนงวิชามาให้บริการแก่ผู้ใช้ นอกจากนั้นตัวบรรณารักษ์เองจะต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ซึ่งอาจจำแนกประเภทได้ดังนี้ คือ เป็นบรรณารักษ์บริการตอบคำถาม บรรณารักษ์ ~~หา~~หาสารคนควา ทำบัตรรายการ เป็นนักวิเคราะห์เรื่องในวรรณกรรม บรรณารักษ์ทางวิชาการแพทย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งพิมพ์เฉพาะเรื่อง ผู้รวบรวมและเก็บเอกสารต่าง ๆ ทำบรรณานุกรม บรรณารักษ์โสตทัศนวัสดุเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องอุปกรณ์การสอนบางชนิด และในเรื่องสื่อการศึกษา และอื่น ๆ เป็นต้น ^{๑๘๗} ในฐานะที่หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งความรู้และรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังได้กล่าวถึงความสำคัญมาในเบื้องต้นแล้วนั้น

¹⁸⁵ Carl H. Melinat (ed.), Educational Media in Libraries (Syracuse, N.Y.: School of Library Science, Syracuse University, 1963), p. 14.

¹⁸⁶ Wilbur Schramm, Mass Media and National Development (Stanford: Stanford University Press, 1964), p. 59.

¹⁸⁷ Melinat (ed.), op. cit., p. 10.

ห้องสมุดที่ดีและทันสมัยจึงควรที่จะรวบรวมและจัดเก็บหนังสือพิมพ์ไว้และหาทางนำความรู้อันเป็นประโยชน์ จากหนังสือพิมพ์มาให้บริการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตามความต้องการของสมาชิกห้องสมุด

การจัดเก็บหนังสือพิมพ์รายวันในห้องสมุด

ห้องอ่านหนังสือพิมพ์มักจะรวมอยู่กับห้องวารสาร ควรมีขนาดกว้างขวาง และควรแยกกับห้องอ่านหนังสือทั่วไป อยู่ชั้นล่าง และต้องไม่ให้ยู่ติดกับห้องอ่านหนังสือของเด็ก ถ้าเป็นห้องสมุดใหญ่มีการบริหารงานแยกออกเป็นหลายแผนก ควรแยกแผนกวารสารและหนังสือพิมพ์ซึ่งจะเก็บหนังสือพิมพ์เย็บเล่ม และไม่โครฟิล์มหนังสือพิมพ์ไว้ด้วยกันโดยเฉพาะ และควรให้ยู่ติดกับห้องอ่านหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ผู้มาทำการค้นคว้าจะได้ใช้เครื่องอ่านไมโครฟิล์มได้สะดวก ถ้าไม่มีห้องอ่านหนังสือพิมพ์แยกออกไปก็จะทำให้ยุ่งยากและ เกิดความไม่สงบแก่ผู้มาทำการค้นคว้า ๑๘๘

จากการสำรวจของ Edward J. Montana, Jr. ๑๘๘ ปรากฏว่าในบรรดาห้องสมุดประชาชนใหญ่ ๆ ๑๕ แห่ง ในสหรัฐอเมริกา มีห้องสมุด ๘ แห่ง ที่มีแผนกวารสารและหนังสือพิมพ์แยกไปโดยเฉพาะ นอกนั้นอีก ๖ แห่งรวมกับแผนกประวัติศาสตร์ และบริการตอบคำถามทั่วไป

188 Osborn, Serial Publications; Their Place..., p. 209.

189 Edward J. Montana, Jr., "The Newspaper Gap," Library Journal, LXXXIX (March 15, 1964), 1196.

๓. ทำไมโครฟิล์ม การเก็บรักษาหนังสือพิมพ์ให้อยู่ในสภาพที่ดีเป็นสิ่งสำคัญและทำได้ยากมาก ดังนั้นจึงได้มีการทำไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์เก่าไว้ เพื่อไม่ให้เปลืองเนื้อที่ในการเก็บและ สะดวกในการใช้^{๑๙๒} การทำไมโครฟิล์มนั้นนอกจากทางห้องสมุดจะจัดทำเองแล้ว ยังมีบริษัทเอกชนจัดทำไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์จำหน่ายอีกด้วย พร้อมกันนั้นทางบริษัทก็ได้ทำบัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ และดัชนีค้นเรื่องจำหน่ายควบคู่กันไปด้วย ช่วยให้ความสะดวกในการค้นคว้ามมากขึ้น ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้ทำไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดไว้พร้อมทั้งทำรายชื่อหนังสือพิมพ์ไมโครฟิล์มไว้ด้วย คือ Newspapers on Microfilm^{๑๙๓}

๔. ทำกฤตภาค (Clipping) ในห้องสมุดเฉพาะควรทำกฤตภาคหนังสือพิมพ์เก็บไว้ และจัดบริการกฤตภาคนั้น ๆ เป็นหัวเรื่องไป ช่วยในการให้บริการตอบคำถามและการค้นคว้าได้เป็นอย่างดี^{๑๙๔} งานด้านกฤตภาคควรใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้บรรณารักษศาสตร์เป็นคนทำ^{๑๙๕} สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยซึ่งมีการสอนวิชาแขนงต่าง ๆ และวิชาเทคนิค การทำกฤตภาคจะช่วยในการค้นคว้าได้มาก แต่การทำกฤตภาคต้องเสียเวลาการทำงานอย่างอื่นของบรรณารักษ์ ถ้าจะให้ให้นักศึกษาวิชาแขนงต่าง ๆ เลือกหัวข้อที่ตนสนใจเป็นผู้ช่วยทำกฤตภาคจากหนังสือพิมพ์โดยบรรณารักษ์เป็นผู้ควบคุม จะแบ่งเบางานของบรรณารักษ์ได้มาก และเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาเองด้วย^{๑๙๖} เกี่ยวกับการแก้ปัญหาหากฤตภาคที่ตัดออกจากหนังสือ-

192 Mason Wade, "The Use of Newspapers in Historical Research," Canadian Library Association Bulletin, XIII (June, 1957), 297.

193 Wax, "Newspaper Collections and History," p. 269.

194 Osborn, op. cit., p. 210.

195 Montana, Jr., "The Newspaper Gap," p. 1196.

196 G.R. Stephenson, "Newspapers in Technical College Libraries," Library World, LXVII (September, 1965), 54.

พิมพ์แล้วจะกระจัดกระจายและเปลืองเนื้อที่ในการเก็บ ก็รวบรวมทำไมโครฟิล์มคุณภาพ
 ขาวจากหนังสือพิมพ์ แล้วจัดจำหน่ายโดยส่งมาให้ห้องสมุดในสภาพเรียบร้อย ผนึกเข้าแฟ้ม
 ซึ่งทำขึ้นเป็นพิเศษสำหรับเก็บฟิล์ม ทั้ง positive และ negative ได้อย่างปลอดภัย และ
 สามารถเก็บไว้ได้นานถาวร ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเก็บคุณภาพแท้จริง ในตู้จุลสารอีก-
 ๑๕๗

๕. ทำดัชนี (Indexing) การทำดัชนีบทความในหนังสือพิมพ์รายวันมีประโยชน์
 มาก ช่วยในการค้นคว้าเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ ได้รวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าห้อง-
 สมุดมีหนังสือพิมพ์นั้น ๆ อยู่แล้ว การทำดัชนีหนังสือพิมพ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นและนิยมกันมาก ใน
 สหรัฐอเมริกา ที่รัฐ California State Library มีบริการดัชนี ของ California
 newspaper จากปี ค.ศ. ๑๘๕๖ ถึงปัจจุบันนี้ ๑๙๕๘ ซึ่งใช้ประโยชน์ในการค้นเรื่องทาง
 ประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ทำดัชนีควรเป็นผู้ที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์^{๑๕๘}
 การทำดัชนี นอกจากห้องสมุดจะเป็นผู้ทำเองแล้ว ยังมีบริษัทและผู้จัดพิมพ์หนังสือพิมพ์จัดทำ
 ดัชนีจำหน่ายเป็นเล่มอีกด้วย และเป็นที่ยอมรับหลาย เพราะให้ความสะดวกมาก เช่น
 New York Times Index ของ อเมริกา และในอังกฤษก็มีของ London Times ซึ่งจัด
 พิมพ์ ดัชนีออกเป็นราย ๓ เดือน ๒๐๐

ความยุ่งยากในการใช้ประโยชน์จากดัชนีที่บริษัทพิมพ์ขึ้นก็คือ ความล่าช้า ซึ่งเมื่อ
 ดัชนีออกมานั้น ตัวหนังสือพิมพ์ที่เป็นแหล่งค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ได้สูญหายไปแล้ว ถ้า

197 David A. Rhydwen, "The Application of Newspaper Clippings," Special Libraries, LV (January, 1964), 29.

198 Osborn, op. cit., p. 208.

199 Montana, Jr., "The Newspaper Gap," p. 1197.

200 Joseph C. Gephart (ed.), "The New York Times Index," Special Libraries, IL (December, 1958), 482.

ห้องสมุดนั้น ไม่มีนโยบายที่จะเก็บหนังสือพิมพ์ฉบับเก่า ๆ ไว้ และถ้าต้องการจะค้นเรื่องใหม่ ๆ ในระยะเวลา ๑ - ๒ สัปดาห์ ก็ไม่มีดัชนีออกมาทันเวลาให้คนได้^{๒๐๑}

๖. ให้บริการการอ่าน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า หนังสือพิมพ์รายวันฉบับปัจจุบันจะใส่ไว้บนแผงไม้ ซึ่งมีไม้เสียบหนังสือพิมพ์ (Newspaper rack) แต่ละฉบับไว้ให้หยิบอ่านได้สะดวก^{๒๐๒} นอกจากนี้ห้องสมุดก็ยังให้บริการค้นคว้าเรื่องในหนังสือพิมพ์เก่าที่เย็บเล่ม หรือทำไมโครฟิล์มไว้ ซึ่งจะมีเครื่องอ่านไมโครฟิล์มไว้ให้อ่านห้องหนึ่งต่างหาก ในการค้นคว้า จะมีดัชนีหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือในการช่วยค้น

๗. ตรวจสอบหนังสือพิมพ์กับ Checklist ห้องสมุดใหญ่ ๆ ในสหรัฐอเมริกาที่บอกรับวารสารและหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมากจะต้องมีการตรวจรายชื่อวารสารและหนังสือพิมพ์ที่บอกรับเป็นประจำ นอกจากนี้ห้องสมุดที่บอกรับหนังสือพิมพ์ New York Times มักจะบอกรับไมโครฟิล์มควบคู่กันไปด้วย จึงต้องมีการตรวจว่ามีฉบับใดทำไมโครฟิล์มออกมาแล้วบ้าง และห้องสมุดมีหรือยัง ถ้ายังไม่มีจะสั่งซื้อต่อไป^{๒๐๓}

---

201 Stephenson, "Newspapers in Technical College Libraries," p. 54.

202 Osborn, op. cit. p. 210.

203 Ibid. p. 67.

The New York Times Index²⁰⁴

เนื่องด้วยเนื้อหาสาระของข่าวที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาแต่ละวัน จึงจำเป็นต้องมีการทำดัชนีหนังสือพิมพ์ เพื่อช่วยในการค้นหาเรื่องราวต่าง ๆ New York Times Index มีอายุเก่าแก่เท่ากับหนังสือพิมพ์ New York Times ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รุ่นแรกของสหรัฐอเมริกา ทั้งหนังสือพิมพ์และดัชนีมีกำเนิดที่ 113 Nassau Street ในปี ค.ศ. ๑๘๕๑ ผู้ก่อตั้งคือ Henry Jarvis Raymond ผู้เห็นประโยชน์ของการที่จะเก็บรักษาข่าวในหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ตลอดไป และเพื่อเป็นการสนับสนุนหลักการทำดัชนี New York Times Index เป็นดัชนีที่ทันสมัยและสมบูรณ์แบบของอเมริกา เช่นเดียวกับที่ในอังกฤษมี London Times Index, New York Times Index เป็นดัชนีที่ได้มาตรฐานในฉบับรวมเล่มของแต่ละปี จะมีความหนาถึง ๒ นิ้ว ภายในเล่มนี้รวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ Times ไว้ทั้งหมด ๓๖๕ ฉบับ บรรจุค่ามากกว่า ๒ ล้านคำ ซึ่งครอบคลุมหัวเรื่องมากกว่า ๓,๕๐๐ หัวเรื่อง นอกจากนั้นยังให้บริการค้นย่อบทข่าวและแยกประเภทข่าวตามหัวเรื่อง บุคคล และ องค์กรต่าง ๆ ตามลำดับอักษร เป็นดัชนีที่มีระบบการทำที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับในบรรดานักศึกษา นักการเมืองและนักธุรกิจโดยทั่วไป

การทำงานของคณะผู้ทำดัชนี แบ่งออกเป็น ๔ ชั้น คือ เรื่องที่คัดลอกมาจะถูกเขียนและพิมพ์ในสำนักงานของบรรณาธิการ จากนั้นจะส่งไปยังแผนกเรียงพิมพ์ จัดเข้าหน้า แล้วก็พิมพ์ออกมาในระบบ Offset งานขั้นสุดท้ายจะอยู่ที่แผนกบริการห้องสมุดเพื่อจัดส่งไปยังสมาชิกต่าง ๆ

ผู้ทำดัชนีแต่ละคนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง อ่านหนังสือเร็ว เข้าใจเรื่องถูกต้อง มีภูมิหลังในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบในโครงการ มีศิลปะในการย่อเรื่อง ให้หัวเรื่อง และข้อสำคัญ คือมีจิตใจดีใฝ่ในการทำดัชนี แต่ละคนจะมีเรื่องที่อยู่ในโครงการและรับผิดชอบประมาณ ๑๐ เรื่อง เช่นเรื่อง เสรีภาพในวิทยาลัย ขอบเขตของการศึกษา,

²⁰⁴ Gephart, (ed.), "The New York Times Index," pp. 482 - 487.

พลังงานอะตอม, สหราชอาณาจักรอังกฤษ, ภาษา, ชนกลุ่มน้อย, นิโกร, การศึกษาเกี่ยวกับการศาสนา, สังคม เป็นต้น หัวเรื่องต่าง ๆ จะมีการโยงไปสู่หัวเรื่องใหญ่ทั่ว ๆ ไป และหัวเรื่องเฉพาะอีกด้วย หัวเรื่องโยงใน New York Times Index มีมากและใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง เรียงตามลำดับอักษร หัวเรื่องโยงมีทั้งชื่อคน ชื่อองค์กร สถาบันการศึกษา ประเทศสมาชิกองค์กรสหประชาชาติ และองค์กรระหว่างชาติ

การลงรายการของ New York Times Index ประกอบด้วยย่อข่าวและรายการเกี่ยวกับประวัติการพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ พร้อมทั้งหัวเรื่องที่น่าสนใจ และหัวเรื่องย่อยเรียงตามลำดับอักษร แล้วเรียงตามลำดับเหตุการณ์อีกครั้งหนึ่ง รายการที่เกี่ยวกับการพิมพ์ของหนังสือพิมพ์จะบอกอย่างย่อ ๆ ใต้แก่ วันที่ในหนังสือพิมพ์ หน้า และคอลัมน์ ๒๐๕ ตัวอย่างเช่น

My 1, 1 : 8 หมายถึง เรื่องนั้นอยู่ในหนังสือพิมพ์ลงวันที่ ๑ เดือน May หน้า ๑ คอลัมน์ ๘ ถ้าเป็นฉบับวันอาทิตย์ (Sunday Section) จะใช้เลขโรมัน ตามหลังวันที่ซึ่งไปเป็นเลขลำดับของฉบับวันอาทิตย์ เช่น

My 6, IV, 3 : 4 หมายถึง ข่าวประจำสัปดาห์ในฉบับวันอาทิตย์ประจำวันที่ ๖ เดือน May ตอนที่ ๔ หน้า ๓ คอลัมน์ ๔

ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่นำเสนอเป็นการย่อข่าวลงเป็นหัวเรื่อง นั้น แยกได้ดังตัวอย่าง

AGRICULTURE See : Food,

Product names.

United States

PRICES. Repr Keating hails

Benson policies, S 11, 29 : 1.

Heading : AGRICULTURE

Cross reference : See : Food, Product names

Paragraph : PRICES

Entry (Summary) : Repr Keating hails Benson policies

Date, Page, Column : S 11, 29 : 1

รายการต่าง ๆ จะใช้ตัวอย่างมากที่สุด ดังนั้นผู้ใช้ New York Times Index
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอ่านวิธีใช้ และศึกษาตัวอย่างซึ่งมีบอกไว้ข้างหน้าประจำทุกเล่ม จึงจะ
เข้าใจดี

ตัวอย่าง

THAILAND See also Asian Development Bank.

Thailand. Vietnam - Peace Talks,

My 8, 9, 10, S 1, 0 31, N 2, 6

Thai and Us specialists rept guerrilla activity in
NE has declined sharply; speculate on reasons; map, Ja 15,
7 : 1.

การจัดเก็บและการให้บริการหนังสือพิมพ์รายวันของห้องสมุดในต่างประเทศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา ๒๐๖

นักประวัติศาสตร์อเมริกันได้ใช้หนังสือพิมพ์รายวันของอเมริกาเป็นหลักฐานชั้นต้นในการค้นคว้าและเขียนเรื่องราวของประเทศอเมริกาตั้งแต่สมัยเริ่มก่อตั้งประเทศเป็นต้นมา ในปี ค.ศ. ๑๘๕๖ State Historical Society แห่งรัฐ Wisconsin ได้รับหนังสือพิมพ์รายวัน ๕๒ ชื่อ ที่ออกในรัฐนั้น และอีก ๓ ปีต่อมาปรากฏว่า State Historical Society แห่งรัฐ Iowa ได้รับหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนเกือบ ๒ เท่า ของจำนวนที่รัฐ Wisconsin รับในปี ๑๘๕๖

ในปลายศตวรรษที่ ๑๙ ได้มีการใช้หนังสือพิมพ์อย่างแท้จริงมากขึ้น สถาบันต่าง ๆ ที่มีหนังสือพิมพ์ได้จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ขึ้น (Newspaper catalogs) บอกรายการหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ และสถานที่เก็บ State Historical Society of Wisconsin ได้พิมพ์บัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ออกมา ๒ ครั้ง (2 editions) ครั้งหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๘๘๘ และอีกครั้งหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๙๑๑ รวมทั้งรายการภาคผนวกในปี ค.ศ. ๑๙๑๘ ด้วย รายงานประจำปี ค.ศ. ๑๙๐๕ ของสมาคมประวัติศาสตร์อเมริกัน (Annual Report of the American Historical Association for the Year 1905) ได้รายงานผลการสำรวจหนังสือพิมพ์ที่เก็บรวบรวมไว้ในห้องสมุดของรัฐ ห้องสมุดในท้องถิ่นและห้องสมุดของสมาคมประวัติศาสตร์ ปรากฏผลเป็นที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น ที่ Wyoming Historical and Geological Society มีรายการหนังสือพิมพ์ในท้องถิ่น ๑,๒๐๐ ฉบับ จาก Essex Institute of Massachusetts มีหนังสือพิมพ์ใบเล่ม ๓,๘๐๐ เล่ม

จากการสำรวจของ Edward J. Montana, Jr.²⁰⁷ เกี่ยวกับการให้บริการ

206 Wax, "Newspaper Collections and History," pp. 254 - 272.

207 Montana, Jr., "The Newspaper Gap," p. 1196.

หนังสือพิมพ์ในท้องสมุค ปรากฏว่าที่ท้องสมุคประชาชนเมือง Boston บอกรับหนังสือพิมพ์ถึง ๒๐๖ ฉบับ ทั้งหนังสือพิมพ์ในประเทศ และหนังสือพิมพ์จากต่างประเทศซึ่งมีถึง ๕๖ ฉบับ หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันจะถูกนำออกให้ประชาชนอ่านโดยรวดเร็ว จัดเรียงลำดับอักษรตามชื่อเมืองโดยแยกเป็นหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกา และรัฐต่าง ๆ ไว้ส่วนหนึ่งกับของต่างประเทศอีกส่วนหนึ่ง ส่วนหนังสือพิมพ์เย็บเล่มไมโครฟิล์ม และเครื่องอ่าน ไมโครฟิล์ม เก็บไว้ในห้องหนึ่งต่างหากซึ่งอยู่ไม่ไกลจากห้องอ่านหนังสือพิมพ์เท่าไรนัก

บัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ ๒๐๘

เป็นอุปกรณที่ช่วยให้ทราบถึงประวัติการ เก็บรวบรวมหนังสือพิมพ์ของท้องสมุคต่างได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ค้นคว้าเขียนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ได้คืออีกด้วย ความสนใจในการทำบัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ได้มีมานานแล้ว และจัดเป็นบริการอย่างหนึ่ง เช่น ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๒๐, George W. Purcell ได้จัดพิมพ์งานสำรวจหนังสือพิมพ์ของเขาออกมาเล่มหนึ่งชื่อ "Survey of Early Newspaper in the Middle Western States" และ Yale O. Millington ได้จัดพิมพ์ "A List of Newspaers Published in the District of Columbia, 1820 - 1850"

ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ Winifred Gregory ได้จัดพิมพ์ "American Newspapers, 1821 - 1936" และ "A Union List of Files Available in the United States and Canada"

ท้องสมุครัฐสภาอเมริกัน ได้จัดพิมพ์ "A Check List of American Eighteenth Century Newspapers in the Library of Congress" งานชิ้นนี้ ได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่อีกครั้งในปี ค.ศ. ๑๙๓๖

ในปี ค.ศ. ๑๙๓๑ Bulletin of the New York Public Library ได้จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์อเมริกันที่พิมพ์ซ้ำ (American Newspaper Reprints) ที่เก็บไว้ตามห้องสมุดทั่วประเทศโดยเรียงลำดับตามอักษรชื่อเมืองต่าง ๆ ในป็นี่เอง Douglas Crawford McMurtrie ได้จัดทำบรรณานุกรมและรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่หาความีได้ของเมือง Michigan, Wisconsin และ Utah ขึ้นด้วยหนังสือ History and Bibliography of American Newspapers, 1690 - 1820 ของ Clarence Saunders Bringham และ Newspapers on Microfilm ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน นับเป็นคู่มือช่วยบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์มาก เพราะได้รวบรวมรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ออกในสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งบอกแหล่งที่เก็บหนังสือพิมพ์ไว้ในห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งทางห้องสมุดจะใช้ เป็นคู่มือในการสำรวจรายชื่อหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดของตนว่ามีหรือไม่มีอีกด้วย ๒๐๙ นอกจากนี้องค์กรต่าง ๆ ของรัฐ และบริษัทจัดทำไมโครฟิล์ม ก็ได้ทำบัญชีรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ทางบริษัททำไมโครฟิล์มขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ห้องสมุดและสถาบันต่าง ๆ ที่ต้องการใช้หนังสือพิมพ์ในการค้นคว้าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ได้ทราบแหล่งที่ตนจะติดต่อได้สะดวก ๒๑๐

จากสถิติผู้อ่านในห้องอ่านหนังสือพิมพ์ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ของปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ที่ผู้มาอ่านหนังสือพิมพ์ ๓,๐๐๐ คนต่อเดือน สถิติการใช้หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันที่ยังไม่ได้เย็บเล่ม ๘,๐๐๐ ฉบับ ใช้หนังสือพิมพ์เย็บเล่ม ๑,๕๐๐ เล่ม และใช้ไมโครฟิล์ม ๖,๐๐๐ ม้วน แสดงว่าในปัจจุบันนี้ ประชาชนผู้มาใช้ห้องสมุด ใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ในการค้นคว้ามากขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการเสนอแนะให้บริษัทและองค์กรที่ทำบรรณานุกรม หนังสือต่าง ๆ แผนกรายชื่อหนังสือพิมพ์ลงในภาคผนวกด้วย ๒๑๑

209 Charles G. Lahood, Jr., "Newspapers : Directories, Indexes and Union Lists," Library Trends, XV (January 1967), 421.

210 Wax, "Newspaper Collections and History," p. 260.

211 Lahood, Jr., "Newspaper : Directories, Indexes and Union Lists," p. 421.

ประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษ หนังสือพิมพ์รายวันมีความสำคัญมาก ถือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของชาวอังกฤษ จากข้อเขียนของ Dove ^{๒๑๒} เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์กับห้องสมุดประชาชนสมัยใหม่ได้พูดถึงการจับเก็บหนังสือพิมพ์ของห้องสมุดประชาชนในประเทศอังกฤษ สรุปใจความได้ว่า ปัจจุบันนี้ห้องสมุดประชาชนหลายแห่งมีสภาพเล็กเกินกว่าที่จะเก็บรักษาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการให้บริการได้เพียงพอ เนื้อหาส่วนใหญ่ของเสียไปในการเก็บหนังสือพิมพ์เย็บเล่ม การซ่อมแซมประมาทสร้างอาคารก็ไต่ยาก และไม่ได้ตามต้องการ แต่การจะทำจัดหนังสือพิมพ์ออกจากห้องสมุดก็ย่อมทำไม่ได้ เพราะหนังสือพิมพ์ยังมีประโยชน์อย่างมากสำหรับคนบางกลุ่ม และการโยกย้ายหนังสือพิมพ์ก็จะทำให้บริการด้านอื่น ๆ ยุ่งยากไปด้วย หนังสือพิมพ์จึงควรอยู่ในห้องอ่านหนังสือในห้องสมุด Dove ได้อ้างถึงมาตรฐานในการให้บริการในห้องสมุดประชาชนของอังกฤษและเวลส์ (The Standards of Public Library Service in England and Wales) ภาค ๒๖ ว่า

--- ห้องสมุดทุกแห่งที่ให้บริการขั้นมูลฐานควรจัดหาวารสารอย่างน้อย ๕๐ ชื่อ ที่มีเรื่องราวทั่ว ๆ ไป รวมทั้งวารสารที่มีเรื่องเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในท้องถิ่น และเรื่องธุรกิจ และวารสารที่กล่าวถึงลักษณะของท้องถิ่น นอกจากนั้นควรมีหนังสือพิมพ์รายวันฉบับสำคัญสัก ๓ ฉบับ เป็นอย่างน้อย--- ^{๒๑๓}

อย่างไรก็ตามในห้องสมุดประชาชนของอังกฤษ หนังสือพิมพ์จำนวนหนึ่งต้องเก็บไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในค่านบริการตอบคำถาม เพราะถือเป็นแหล่งข่าวสารที่หาค่ามิได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีการทำไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์เก็บไว้แทนการเย็บเล่มด้วย ^{๒๑๔}

212 Jack Dove, "Newspapers and the Modern Public Library," Library World, LXXI (November, 1969), 151 - 152.

213 Ibid, p. 152.

214 Ibid.

สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยในประเทศไทย หนังสือพิมพ์รายวันก็มีบทบาทมากต่อการศึกษาในวิทยาลัยต่าง ๆ Stephenson ๒๑๕ ได้ทำการสำรวจ การจัดหาและการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์รายวันในห้องสมุดวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย ๑๔ แห่ง ในต้นปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ในการสำรวจครั้งนี้รวมหนังสือรายปักษ์ด้วย ปรากฏตัวเลขดังนี้

จำนวนบอกรับหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด	จำนวนห้องสมุด
๑๑ ฉบับ	๑ แห่ง
๘ "	๑ "
๖ "	๒ "
๓ "	๔ "
๒ "	๕ "
๑ "	๒ "
ไม่บอกรับหนังสือพิมพ์เลย	๓ "

ผลเฉลี่ยคือ ๓.๑ ฉบับ ต่อ ๑ ห้องสมุด

ในการเก็บหนังสือพิมพ์รายวัน ปรากฏว่าห้องสมุดวิทยาลัยบางแห่งไม่ได้เก็บหนังสือพิมพ์เก่าไว้เลย บางแห่งเก็บเป็นระยะสั้น ๆ ดังนี้ :-

ไม่เก็บเลย	๔ ห้องสมุด
เก็บไว้เพียง ๑ เดือน	๑ "
เก็บไว้เพียง ๒ เดือน	๓ "
เก็บไว้ ๓ เดือน หรือมากกว่านี้	๓ "

ในการสำรวจครั้งนี้ ไม่มีห้องสมุดใดทำไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์ไว้เลย ซึ่งเป็นที่

215 Stephenson, "Newspaper in Technical College Libraries,"

นำสังเกต และ Stephenson ให้เหตุผลว่า วิชาการที่สอนและเรียนในวิทยาลัยเหล่านี้
นั้นต้องใช้ประโยชน์จากเรื่องราวใหม่ ๆ ในหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันมากกว่า

การใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์เก่าของห้องสมุดวิทยาลัย

ทำกฤตภาค	๔	ห้องสมุด
ส่งผ่านไปยังแผนกต่าง ๆ ในวิทยาลัย	๓	ห้องสมุด
ไม่มีข้อมูลว่านำไปทำอะไรหรือทำลายเสีย	๘	ห้องสมุด

Stephenson ได้ให้ความเห็นว่า การใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด
วิทยาลัย ควรจะได้มีการปรับปรุงให้ดีกว่านี้ เช่น ให้มีการเก็บไว้เป็นปี ๆ ทำกฤตภาค
ทำดัชนี มีห้องสมุด ๑๔ แห่ง ที่รับดัชนีที่วิเศษจัดพิมพ์ไว้แล้ว คือ ดัชนีของ Keesings
Contemporary Archives ห้องสมุด ๑ แห่งรับดัชนี The Times Index และห้องสมุด
ส่วนมากรับดัชนีของ The Guardian, The Observer และ Sunday Times.

ประเทศออสเตรเลีย ๒๑๖

เป็นที่ยอมรับกันในหมู่บรรณารักษ์ และนักค้นคว้าทั้งหลายแล้วว่า หนังสือพิมพ์ของ
ออสเตรเลียทุกฉบับมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในฐานะเป็นแหล่งค้นคว้าเบื้องต้น หนังสือพิมพ์
ทั้งที่ออกในนครหลวง และในหัวเมืองต่าง ๆ จะมีเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ของ
ออสเตรเลียบันทึกไว้เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองเหล่านั้น หนังสือพิมพ์ Sydney Morning
Herald และ The Melbourne Argus ได้จัดทำครุฑขึ้นเรื่องออกจำหน่ายในราคาถูก
เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า ห้องสมุดรัฐ Queensland ได้จัดทำไมโครฟิล์ม หนังสือ
พิมพ์ที่ออกในศตวรรษที่ ๑๘ ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีอีกหลายห้องสมุดที่ไม่มีงบประมาณแม้แต่
จะเย็บเล่ม จึงได้แต่ห่อมัดเก็บไว้ ซึ่งเป็นที่เชื่อได้ว่าจะทำให้กระดาษกรอบและชำรุดได้
ง่าย

ที่ห้องสมุดเมือง Adelaide นั้นห้องวารสารและหนังสือพิมพ์ก็แคบมาก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์โยบเล่มนำไปเก็บไว้ในห้องใต้ดิน (basements) มีที่นั่งอ่านจำกัด บรรณารักษ์ผู้ทำงานบริการหนังสือพิมพ์ก็มีจำนวนน้อย

ในนคร Melbourne ที่ห้องสมุดของรัฐ Victoria มีห้องสำหรับนั่งอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะและกว้างขวาง หนังสือพิมพ์โยบเล่มเก็บไว้ในห้องใต้ดินเช่นกัน และที่นั่งเก็บหนังสือพิมพ์ที่ออกตามเมืองต่าง ๆ ในรัฐ Victoria ทั่วประเทศ จึงมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากมาย

ที่ห้องสมุดเมือง Brisbane เนื่องจากสถานที่เก็บหนังสือพิมพ์โยบเล่มมีไม่พอ จึงต้องแยกไปเก็บไว้ในอาคารอีกแห่งหนึ่ง กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ที่ขึ้นชื่ออักษร A-D เก็บไว้ในห้องใต้ดินของอาคารที่สร้างเพิ่มเติมไว้นอกเมืองห่างประมาณ ๒ ไมล์ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่ขึ้นชื่ออักษร E-Z อยู่ในอาคารอีกแห่งหนึ่งซึ่งสร้างไว้ชั่วคราวเช่นกัน อาคารชั่วคราวที่เก็บหนังสือพิมพ์โยบเล่มเหล่านี้ แสงสว่างไม่เพียงพอและอากาศถ่ายเทไม่สะดวกเก็บหนังสือพิมพ์ซ้อน ๆ กันอยู่

ที่ Oxley Memorial Library มีการจัดเก็บดี คือเก็บในห้องปรับอากาศ ต้องการอ่านเล่มไหนก็บอกเจ้าหน้าที่ เขาจะนำใส่รถเข็นมาให้ แต่ทั้งนี้หมายความว่าเขาเก็บเฉพาะระยะเวลาและเก็บแต่หนังสือพิมพ์ที่ขึ้นชื่อว่าเรื่องในรัฐเท่านั้น คือไม่เก็บหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นด้วย นอกจากนั้นยังเก็บค่าใช้จ่ายบริการแพ่งอีกด้วย

ห้องสมุดของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรวบรวมหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ออกจำหน่ายตามเมืองต่าง ๆ ในรัฐของตน โดยอาศัยกฎหมายควบคุมสิ่งพิมพ์ แต่เนื่องจากในรอบปี ค.ศ. ๑๙๓๐ กฎหมายควบคุมการพิมพ์ได้ถูกใช้อย่างบกพร่องในการติดตามรวบรวมหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เนื่องจากมีเหตุผลมาจากความกดดันทางเศรษฐกิจ เกิดความยุ่งยากในการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ การคมนาคมไม่สะดวก ดังนั้นในเวลาต่อมาห้องสมุดในเมืองหลวงจึงได้ใช้ความพยายามและลงทุนในการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ที่เขามีอยู่ในครอบครอง และสงวนไว้ให้เป็นสิ่งอ้างอิงได้ในอนาคต

ที่ออสเตรเลียนี้ก็มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ใน

ออสเตรเลีย เรียกว่า The Editorial Board of Newspapers in Australia ได้
 จัดรวบรวมพิมพ์รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ออกตามเมืองต่าง ๆ ในประเทศออสเตรเลียนับว่าให้ประ
 โยชน์ในการใช้ เป็นคู่มือค้นคว้าได้เป็นอย่างดี แม้ว่าบัญชีหนังสือพิมพ์จะไม่สมบูรณ์ที่เดียว
 กล่าวคือเก็บรายชื่อหนังสือพิมพ์ตามท้องถิ่นได้ไม่ครบ ไม่มีการโยง (cross-reference)
 สำหรับรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่เปลี่ยนชื่อใหม่ ไม่มีการโยงสำหรับหนังสือพิมพ์ที่บริษัทเดียวกันเป็นผู้
 จัดพิมพ์ เพราะปรากฏว่าซ้ำอย่างเดียวกัน ฉบับหนึ่งรายงานเพียงย่อ ๆ แต่อีกฉบับหนึ่ง
 รายงานอย่างละเอียด และเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์ที่ใช้ เป็นคู่มือรวบรวมหนังสือ
 พิมพ์ของบริษัทเดียวกันไว้ให้ครบถ้วน ที่สำคัญที่สุดคือ ไม่มีการสำรวจและลงในรายการ
 ควบคู่ว่า รายชื่อหนังสือพิมพ์เหล่านั้นมีอยู่ในห้องสมุดที่ใดบ้าง ซึ่งอันนี้จะเกิดประโยชน์แก่ผู้
 ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ออสเตรเลียอีกมาก